USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **A. S.,** zastoupený Mgr. Umarem Switatem, advokátem se sídlem Dědinova 2011/9, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 9. 2017, č. j. OAM-65/ZA-ZA12-HA11-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 1. 2018, č. j. 62Az 20/2017 – 41,

takto:

I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Rozsudek krajského soudu

[1] Rozsudkem ze dne 5. 1. 2018, č. j. 62Az 20/2017 – 41, zamítl Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 9. 2017, č. j. OAM-65/ZA-ZA12-HA11-2016. Tímto rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14 a § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Krajský soud dospěl k závěru, že ačkoliv byl žalobce ve své rodné zemi (Alžírsku) jako podporovatel MAK (Hnutí za autonomii Kabýlie) v roce 2008 tři dny vězněn za účast na manifestaci na podporu Kabýlie, při další manifestaci v roce 2011 byl zbit policií a byl vystaven jako křesťan jistým obtížím ze strany své rodiny a muslimů, kteří tvoří převážnou většinu obyvatelstva Alžírska, uvedená jednání nedosáhla takové intenzity, aby se jednalo o situaci, na základě níž by mu měla být udělena některá z forem mezinárodní ochrany podle zákona o azylu. Především poukázal na to, že od roku 2011 do svého

odjezdu v roce 2013 neměl žalobce z důvodu podpory MAK žádné potíže se státními orgány, dokončil své studium, bez problémů si vyřídil italské vízum a opustil zemi.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

[4] Stěžovatel namítl, že žalovaný nevycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci, neboť nezohlednil dostatečně jeho výslech. Při něm stěžovatel vypověděl, že byl v domovské zemi pronásledován, vězněn, týrán hladem, má obavu o svůj život a v případě návratu mu hrozí uvěznění, mučení a jiné nelidské zacházení, a to z důvodu jeho náboženského vyznání a z důvodu účasti na manifestaci a demonstracích. Žalovaný si dále dle stěžovatele neopatřil aktuální zprávy o zemi původu (například nejnovější zprávy organizací Human Rights Watch nebo Amnesty International), přitom politická i humanitární situace v Alžírsku je obecně známá. Hlavním problémem současnosti je extrémní chudoba obyvatelstva a neschopnost státních orgánů tuto problematiku řešit a obyvatelstvo ochránit. Tato humanitární situace vyplývá ze situace politické. Stěžovatel také zdůraznil, že žije ve společné domácnosti se svojí družkou D. P., Češkou, tedy žijí spolu, společně uhrazují náklady na své společné potřeby a oba si přejí založit rodinu. Žalovaný se měl dle stěžovatele primárně zabývat otázkou, zda jeho nucený odchod nebude představovat nepřiměřený zásah do jeho práva na soukromý a rodinný život a do práva na soukromý a rodinný život jeho družky. Pokud žalovaný neshledal u stěžovatele důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, pak mohl stěžovateli, s ohledem na jeho konkrétní situaci a situaci v zemi původu, udělit azyl z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, případně doplňkovou mezinárodní ochranu dle § 14a téhož zákona. Výše uvedenými námitkami stěžovatele se nezabýval řádně ani krajský soud. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného zrušil a přiznal mu náhradu nákladů řízení.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti zopakoval důvody, kvůli kterým neudělil stěžovateli ani jednu z forem mezinárodní ochrany. Především zdůraznil, že zatčení stěžovatele v souvislosti s jeho účastí na jím uváděné manifestaci a zbití policisty na další demonstraci pro něj nemělo žádné negativní důsledky v jeho dalším životě, neboť v roce 2013 dokončil svá studia a bez potíží vycestoval ze země původu. Dále žalovaný uvedl, že pronásledování Berberů, stejně jako křesťanů není součástí státní politiky Alžírska. Negativní reakce rodiny stěžovatele na jím vyznávané náboženství nelze podřadit pod pronásledování ve smyslu zákona o azylu, stejně jako snahy radikálních muslimů o přesvědčení stěžovatele ke konverzi k islámu. K ochraně soukromého a rodinného života stěžovatele ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod (dále jen „Evropská úmluva“) žalovaný konstatoval, že ta se na případ stěžovatele nevztahuje, neboť neshledal, že by se mezi ním a jeho družkou jednalo o takový druh vztahu, který je v této souvislosti

Evropskou úmluvou a judikaturou Evropského soudu pro lidská práva chráněn. S ohledem na uvedené žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s., nebo aby ji zamítl pro její nedůvodnost.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je rovněž zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se zdejší soud zabýval její přijatelností ve smyslu § 104a s. ř. s. Podle tohoto ustanovení Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany lze přitom pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. V případě stěžovatele Nejvyšší správní soud přijatelnost neshledal.

[8] Ze spisů vyplynulo, že stěžovatel při pohovoru dne 27. 1. 2016 sdělil, že je křesťanem, kvůli čemuž měl obtíže s rodinou a muslimskými „integristy“, dále je členem Hnutí za autonomii Kabýlie (MAK), které organizuje manifestace a demonstrace za autonomii Kabýlie. Na jedné manifestaci byl v roce 2008 zatčen a na tři dny uvězněn, po zatčení nedostal do večera druhého dne napít ani najíst. Důvod následného propuštění nevěděl. V roce 2011 byl při obdobné manifestaci zbit policií. Další problémy do svého odjezdu již neměl. V roce 2013, po ukončení studií v Alžírsku, vycestoval na vízum na jazykový pobyt do italského Janova, kterého se nakonec ale nezúčastnil, neboť nedoplatil plnou částku kurzu. Spal na nádražích, neměl co jíst, do Alžírska se ale kvůli výše uvedeným důvodům nechtěl vrátit. Na začátku roku 2016 se rozhodl odjet do ČR, neboť měl informace, že je zde málo muslimů, a požádal zde o azyl. Do ČR se dostal autostopem a do Zastávky došel pěšky. Při seznámení s podklady dne 14. 9. 2017 stěžovatel doplnil, že s přítelkyní plánují svatbu.

[9] Součástí spisu jsou informace o zemi původu, konkrétně Informace MZV ČR ze dne 10. 7. 2005 na téma „Aktuální politická situace, aktuální bezpečnostní situace, islámské ozbrojené skupiny, možnosti civilistů obrátit se na bezpečnostní složky, postavení Berberů a vojenská služba“, Výroční zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o svobodě vyznání za rok 2012 ze dne 20. 5. 2013, Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o dodržování lidských práv za rok 2013 ze dne 27. 2. 2014, Výroční zpráva Human Rights Watch 2015 ze dne 29. 1. 2015, Výroční zpráva Amnesty International 2014/15 ze dne 25. 2. 2015, Informace MZV ČR ze dne 26. 5. 2015 na téma „Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“, Výroční zpráva Human Rights Watch 2016 ze dne 27. 1. 2016, zpráva Freedom House s názvem „Svoboda ve světě

2016 - Alžírsko“ ze dne 14. 7. 2016, Výroční zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o svobodě vyznání za rok 2015 ze dne 10. 8. 2016, Informace OAMP na téma vztah Berberů a Arabů na území Alžírska ze dne 5. 1. 2017, Výroční zpráva Human Rights Watch 2017 ze dne 12. 1. 2017, Výroční zpráva Amnesty International 2017 ze dne 22. 2. 2017, Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o dodržování lidských práv v roce 2016 ze dne 3. 3. 2017, Informace MZV ČR ze dne 9. 6. 2017 na téma „Hnutí za autonomii Kabýlie (MAK), postoj alžírských státních orgánů vůči ateistům, situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“, Informace OAMP na téma „Bezpečnostní a politická situace v zemi Alžírsko, stav: červenec 2017“ ze dne 20. 7. 2017 a přehled událostí v Alžírsku od roku 2005 bez uvedení zdroje a data.

[10] Nejvyšší správní soud v první řadě posoudil, zda rozsudek krajského soudu trpí tvrzenou nepřezkoumatelností. S touto námitkou se však neztotožnil, neboť z rozsudku je patrné, jaký skutkový stav vzal krajský soud za rozhodný, jak uvážil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností a proč považuje právní závěry stěžovatele za nesprávné (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, č. 244/2004 Sb. NSS nebo rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52). Především konstatoval, že stěžovatel v době odjezdu z Alžírska nebyl pronásledován ve smyslu zákona o azylu, neboť žádné potíže se státními orgány neměl ani jako podporovatel MAK, ani jako křesťan. Co se týče neudělení humanitárního azylu, ani v posouzení této formy mezinárodní ochrany neshledal krajský soud žádné pochybení, neboť se žalovaný zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací stěžovatele a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. K neudělení doplňkové ochrany se vyjádřil pouze obecně v tom smyslu, že mu nehrozí nebezpečí vážné újmy, neboť z přiložených zpráv vyplynulo, že v Alžírsku je zaručena svoboda pohybu po zemi, cestování do zahraničí a neúspěšní žadatelé o azyl, neporušili-li alžírské zákony, nejsou nijak postihováni, stejně jako ti, kteří se vrátí do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí.

[11] K možnému udělení doplňkové ochrany z důvodu ochrany soukromého a rodinného života stěžovatele na území ČR se krajský soud nevyjadřoval, neboť stěžovatel danou námitku v žalobě neuplatnil. Z tohoto důvodu má také Nejvyšší správní soud kasační námitku za nepřípustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s.

[12] Nejvyšší správní soud se neztotožnil ani s námitkou stěžovatele, že žalovaný nezjistil dostatečně skutkový stav. Z rozhodnutí jasně plyne, že žalovaný zohlednil všechny skutečnosti, které vyšly najevo z žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu ze dne 24. 1. 2016, resp. ze dne 27. 1. 2016, při jeho pohovoru dne 27. 1. 2016, při seznamování se s podklady ve dnech 2. 3. 2016, 30. 3. 2017 a 14. 9. 2017 a v neposlední řadě z výše uvedených zpráv o situaci v Alžírsku.

[13] Pokud stěžovatel namítá, že žalovaný vycházel z nedostatečně aktuálních zpráv, Nejvyšší správní soud tento názor nesdílí. Rozhodnutí žalovaného bylo vydáno dne 15. 9. 2017 a zprávy, z nichž žalovaný vycházel, pocházely z především z roku 2016 a 2017,

přičemž nejnovější zpráva pocházela z července 2017, což lze stěží považovat za neaktuální. Pokud měl stěžovatel za to, že se v daném období staly zásadní skutečnosti, které by způsobovaly neaktuálnost ze zpráv vyplývajících informací, měl možnost na to žalovaného upozornit při seznamování se s podklady, případně předložit podklady své. To však neučinil.

[14] K samotnému neudělení ani jedné z forem mezinárodní ochrany stěžovatel konkrétně namítl, že když mu nebyl udělen azyl podle § 12 zákona o azylu, mu měl být, s ohledem na okolnosti jeho případu, udělen humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu či doplňková ochrana ve smyslu § 14a citovaného zákona.

[15] Udělení humanitárního azylu má povahu správního uvážení a podléhá soudnímu přezkumu jen v omezeném rozsahu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 - 72, publ. pod č. 375/2004 Sb. NSS), tedy pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. V nyní posuzované věci se žalovaný zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací stěžovatele a přihlédl také k jeho věku a zdravotnímu stavu, přičemž uzavřel, že v případě stěžovatele, který je dospělou, plně právně způsobilou, vzdělanou a práceschopnou osobu, která uvedla, že je zdráva, neshledal žádný důvod hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud, ve shodě s krajským soudem, proto uzavírá, že z rozhodnutí žalovaného je patrné, že se konkrétní situací stěžovatele zabýval, stejně jako otázkou udělení mu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Pokud ze skutečností stěžovatelem uváděných sám nevyvodil důvody pro udělení humanitárního azylu, zůstává takové rozhodnutí v rámci výkonu jeho pravomoci.

[16] Pouze pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatelem zmiňovaná extrémní chudoba obyvatelstva Alžírska, kterou zmiňuje jako humanitární důvod, není důvodem, který by uplatnil v žalobě, a jedná se proto o nepřípustnou kasační námitku ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Navíc v případě stěžovatele z ničeho nevyplynulo, že by tvrzená situace v zemi panovala a že by měla na jeho život v zemi původu jakýkoliv vliv.

[17] Pokud má stěžovatel za to, že mu měla být udělena doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu, neboť vyvstaly důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy uvězněním, mučením a jiným nelidským zacházením z důvodu jeho náboženského vyznání či z důvodu účasti na manifestaci a demonstracích, jak je popsal, pak Nejvyšší správní soud ani tento názor stěžovatele nesdílí. Jak již vyjádřil v usnesení ze dne 30. 7. 2015, č. j. 9 Azs 96/2015 – 37, „(s)*oud nezpochybňuje, že vyznávání jiné víry než islámu je v Alžírsku spojeno s jistými obtížemi, např. je kriminalizováno obrácení muslimů na jinou víru nemuslimy, je problém s povolováním využívat nemovitosti pro bohoslužby, protestanti mají jen málo oficiálně povolených kostelů (viz např. Alžírsko, Zpráva o zemi Ministerstva vnitra Velké Británie, ze dne 17. 1. 2013). Nicméně stěžovatel neuváděl, že by se aktivně snažil získávat příznivce protestantského vyznání, popř. by se zasazoval o konání bohoslužeb na nepovolených místech. Pouhé vyznání jiné víry nezpůsobuje v zemi původu problémy naplňující pojem pronásledování*.“. Z aktuálních zpráv, z nichž žalovaný

vycházel [např. zpráva Freedom House s názvem „Svoboda ve světě 2016 - Alžírsko“ ze dne 14. 7. 2016, Výroční zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o svobodě vyznání za rok 2015 ze dne 10. 8. 2016 či Informace MZV ČR ze dne 9. 6. 2017 na téma „Hnutí za autonomii Kabýlie (MAK), postoj alžírských státních orgánů vůči ateistům, situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“], vyplývá, že se situace v Alžírsku v této oblasti nezměnila (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2018, č. j. 3 Azs 257/2017 - 65). Z informací poskytnutých stěžovatelem v projednávaném případě pak ani nevyplývá, že by se jakkoliv aktivně snažil o šíření křesťanské víry, popř. o to v budoucnu někdy usiloval, a měl by tedy mít důvodné obavy ze střetu se státními orgány.

[18] Nejvyšší správní soud se neztotožnil ani s obavou stěžovatele ohledně hrozícího špatného zacházení ze strany státních orgánů kvůli jeho účasti na manifestaci a demonstracích. S ohledem na výpověď stěžovatele, při níž uvedl, že od posledního incidentu v roce 2011 do roku 2013, kdy bez obtíží opustil zemi původu, neměl žádný problém se státními orgány a dokonce dokončil studium, a nelze mít důvodné obavy, že by k špatnému zacházení došlo po jeho návratu. Navíc, jak uvedl žalovaný i krajský soud, z Informace MZV ČR ze dne 9. 6. 2017 na téma „Hnutí za autonomii Kabýlie (MAK), postoj alžírských státních orgánů vůči ateistům, situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“ vyplývá, že občané Alžírska jako neúspěšní žadatelé o azyl, kteří se navrátili, či ti, kteří se vrátili po dlouhodobém pobytu v zahraničí, nejsou vystaveni obtížím či nestandardnímu zacházení ze strany státních orgánů.

[19] Z výše uvedeného je patrné, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na stížní námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost stěžovatele nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[21] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. září 2019

pokračování

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu